

ELS PROCURADORS AL SEGLE XVI

CERIMÒNIA

La Festa del Renaixement recrea la cerimònia de Jurament dels Procuradors

el segle XVI

...va al Museu de Tortosa i del qual se n'ha extret
...a del Renaixement. / CEDIDA

amb títol nobiliari, ni tampoc les dones. Per poder fer l'elecció s'elaborava una llista o matrícula amb el nom de les persones que podien optar al càrrec de procurador, sobretot ciutadans -doctors en lleis i en medicina-, notaris, mercaders i menestrals -mestres-. Tots els noms es posaven dins d'un sac i n'hi havia un per a l'elecció de cadascun dels tres procuradors i un xiquet de 7 anys extraïa el nom de la persona escollida que estava escrit en boletes de cera. **"Després es comprovava si la persona era apta per ocupar el càrrec, ja que no podien tenir deutes amb la ciutat, ni plets, ni podien haver estat empresonats, ni ser massa grans, ni està malalts"**. L'elecció es feia sempre el dia de l'Ascensió i el càrrec es renovava cada any. També els membres del Consell General eren escollits per insaculació i ocupaven el seu càrrec per un any. El Consell de la vint-i-quatre estava format per un terç dels membres del Consell General que es renovava cada 4 mesos, de manera que passats els 12 mesos hi havien format part els 72 membres del consell General.

CONCENTRACIÓ DE CÀRREC EN POQUES MANS A més dels càrrecs per insaculació hi havia també els càrrecs de nomenament i no existia cap incompatibilitat entre ells. Això afavoria la concentració en poques mans de molts càrrecs de govern, cosa que referma la tesi que "el go-

Text del jurament dels procuradors

Juren vostres magnificències que bé i llealment faran en lo regiment de los oficis, procurant tot lo bé i utilitat que poran a la República.

Servaran privilegis, usos i los vents e aquells deffendran ab totes ses forces i seguiran les delliberacions de consells generals i de vint-i-quatre e de altres persones eletes per lo magnifich Consell General. Y senyladament guardaran la present ciutat e poblats en cas de pesta quan en ells sia si Déu los guia. En los presents sants quatre Evangelis de les mans corporalment tocats.

vern de la ciutat es trobava en mans d'una minoria selecta que, a més de controlar els càrrecs més importants de govern, controlava la majoria de càrrecs". Aquesta minoria aconseguia perpetuar-se en el poder, segons explica Pere Audí en l'ar-

ELECCIÓ

Els procuradors eren escollits per insaculació i ocupaven el càrrec durant un any

ticle *El govern de la ciutat de Tortosa a la primera meitat del s.XVII* gràcies als privilegis d'insaculació i que els càrrecs de nomenament sempre anaven a parar "de forma gairebé exclusiva, a mans de la mateixa minoria". Així els ciutadans -una classe social que representava només el 5% de la població, era qui concentrava la majoria dels càrrecs i afavoria els interessos dels grups privilegiats.

El sectors populars no tenien re-

presentació i és per això que el 1586 van forçar la creació de la figura del procurador quart. Amb tots aquests càrrecs no podien optar ni a procurador en cap ni a cap alt càrrec de procurador primer, segon o tercer.

ELS PROCURADORS A LA FESTA DEL RENAISSAMENT

Per recrear la figura dels procuradors a la Festa del Renaixement i, intentant ser rigorosos amb la història, un dels primers elements que es va tindre en compte va ser la vestimenta que havien de dur els regidors en aquest paper de procuradors. El vestit **"es va extreure del quadre la Verge dels Procuradors del Museu de Tortosa"**, explica Segarra. Així i, d'acord amb aquest quadre, els regidors duen un vestit de vexa llut negre, una banda de seda carmesí i gorguera i punys de color blanc. A més el text del jurament ha estat extret d'un protocol de 6 pàgines que es llegia a l'època i que es conserva a l'Arxiu Històric Comarcal del Baix Ebre. En el text

que es llegeix a la cerimònia de jurament, els procuradors juren servir i defensar la ciutat i seguir les deliberacions dels consells generals i de vint-i-quatre. Després d'un "Sí, jur" unànime de tots els regidors, la cerimònia continua amb l'aparició d'unes nimfes que reparteixen cireres als procuradors. **"Es fa per analogia amb altres cerimònies de l'època i per aquesta idea de l'esperit del Renaixement de recuperar la mitologia clàssica, les nimfes són símbol de fertilitat, prosperitat i riquesa"**. Tot i que en un principi aquesta festa es feia al pati dels Reials Col·legis, des de fa ja uns anys l'escenari escollit és l'absis de la catedral. Per Segarra és molt important que tots els membres de la corporació municipal participen de la festa vestits d'època. **"El fet que els mateixos regidors i l'alcalde, com a procurador en cap, vagen vestits d'època dona legitimitat a la festa i és una invitació a la participació de la ciutadania"**, diu Segarra. ■